

Σε αντίθεση με άλλες μισθοφορικές ομάδες, η Wagner θα αποκτούσε όμως παράλληλα τα τελευταία χρόνια και κάτι άλλο, το οποίο δεν θεωρείται απαραίτητως προσόν όταν μιλάμε για μισθοφόρους: δημοσιότητα. Ειδικά από την έναρξη της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία τον Φεβρουάριο του 2022 και έπειτα, ο Γεβγκένι Πριγκόζιν θα άρχιζε να βγαίνει ολοένα συχνότερα στο προσκήνιο ως διακριτός πόλος ισχύος εντός του ευρύτερου ρωσικού στρατιωτικού μηχανισμού. Οι μισθοφόροι της Wagner δεν είχαν, πια, ρόλο απλώς υποστηρικτικό προς τις τακτικές ρωσικές δυνάμεις αλλά, αντιθέτως, πρωταγωνιστούσαν οι ίδιοι σε σκληρές μάχες κατά των Ουκρανών μετρώντας απώλειες αλλά και κέρδη, όπως για παράδειγμα στο Μπαχμούτ.

Το «οφέλι» των μισθοφόρων

Όταν προσκαλούνται να αναλάβουν «σκοτεινή» ένοπλη δράση σε κάποιο μέτωπο, οι μισθοφόροι συνήθως προτιμώνται επειδή κομίζουν κάτι διαφορετικό σε σχέση με τις τακτικές εθνικές δυνάμεις:

Επειδή οι δικοί τους νεκροί δεν προσμετρώνται στις επίσημες απώλειες, επειδή η χώρα από την οποία προέρχονται μπορεί να αρνηθεί κάθε σχέση μαζί τους επειδή η ίδια η δράση τους δεν υπόκειται σε κανόνες εμπλοκής ή είναι παράνομη, επειδή η εμπλοκή τους δεν προϋποθέτει την προηγούμενη επίσημη κήρυξη πολέμου...

Ωστόσο, στην περίπτωση της Wagner και του Πριγκόζιν όλα τα παραπάνω είχαν πάψει να ισχύουν εδώ και καιρό.

...και οι ιδιαιτερότητες του Πριγκόζιν

Ο πάλαι ποτέ «σεφ του Πούτιν» πήρε θέση όχι πίσω αλλά μπροστά από τις κάμερες με φόντο τον πόλεμο στην Ουκρανία, πνέοντας μένεα κατά των ηγεσιών του ρωσικού υπουργείου Άμυνας (Σεργκέι Σοϊγκού) και των ρωσικών ενόπλων δυνάμεων (Βαλέρι Γκερασίμοφ) που «δεν τον σπέρναν όσο θα έπρεπε στα πεδία των μαχών» όπως κατήγγειλε.

Αντιστρέφοντας τους όρους του παιχνιδιού, ο «μισθοφόρος» Πριγκόζιν βρέθηκε «ξαφνικά» όχι να υποστηρίζει τακτικές δυνάμεις αλλά να υποστηρίζεται από αυτές... παρουσιάζοντας τους μισθοφόρους του ως «εκλεκτό» και «άχαστο» σώμα οι επιτυχίες του οποίου ξεπερνούν εκείνες του επίσημου ρωσικού στρατού...

Η Wagner «εξελίχθηκε σε μια μεγάλη στρατιωτική δύναμη με επιχειρήσεις σε πολλές χώρες, δικό της πυροβολικό και αεροπορία, τεράστιες διαφημιστικές πινακίδες στρατολόγησης στους δρόμους των ρωσικών πόλεων, δική της κινηματογραφική παραγωγή εξυμνητική των δράσεών της, και έναν μεγάλο λαμπερό πύργο στην Αγία Πετρούπολη ως εταιρική έδρα», έγραφαν οι Ρώσοι δημοσιογράφοι Αντρέι Σολντάτοφ και Ιρίνα Μπορογκάν στο περιοδικό Foreign Affairs τον περασμένο Μάιο, πριν από την ανταρσία του Πριγκόζιν.

Η Wagner δεν θα μπορούσε, όμως, να παραμείνει για πολύ ακόμη σε τέτοια τροχιά γιγάντωσης. Δεν γίνεται ένας μισθοφορικός στρατός να αρχίσει να παρουσιάζεται ως ισχυρότερος από τις εθνικές ένοπλες δυνάμεις της χώρας από την οποία προέρχεται, ειδικά όταν μιλάμε για μια χώρα – πρώην αυτοκρατορία – με πολυπληθείς ένοπλες δυνάμεις και πυρηνικά όπως είναι η Ρωσική Ομοσπονδία.

«Ο Βάγκνερ έχει περίπου 5.000 στρατιώτες σταθμευμένους σε ολόκληρη την Αφρική», γράφει η Νιγηριανή δημοσιογράφος Νος Γκμπανταμόσι στο Africa Brief newsletter του περιοδικού Foreign Policy

Ανταγωνισμός εκ των έσω – Κόντρες για το μίσθιασμα της μισθοφορικής πίτας

Παράλληλα ωστόσο, ανακλύπει και μια άλλη διάσταση.

Εάν ισχύουν όσα αναφέρει η γεννηθείσα στην Ουκρανία δημοσιογράφος Ζόγια Σεφτάλοβιτς μέσα από το Global Insider newsletter της αμερικανικής έκδοσης του Politico, τότε η Wagner είχε να αντιμετωπίσει πια, εκτός όλων των άλλων, και... ανταγωνισμό εκ των έσω: από άλλες ρωσικές εταιρείες μισθοφόρων που διεκδικούσαν μέρος της πίτας ανταγωνιζόμενες την επιχείρηση του Πριγκόζιν.

Η Σεφτάλοβιτς επικαλείται ως πηγή το Στέιτ Ντιπάρτμεντ και εάν ισχύουν όσα αναφέρει, τότε ο ίδιος ο υπουργός Άμυνας της Ρωσίας, ο Σεργκέι Σοϊγκού, στον οποίο ο Πριγκόζιν είχε κηρύξει τον «πόλεμο» τους περασμένους μήνες, ηγείται της μισθοφορικής ομάδας Patriot Group η οποία όμως ανταγωνιζόταν τη Wagner στην Ουκρανία, ενώ στο πεδίο της παροχής μισθοφορικών υπηρεσιών έχει μπει παράλληλα και ο κυβερνήτης της Κριμαίας, Σεργκέι Αξίονοφ, με την εταιρεία Conroy στην οποία έχουν ενταχθεί μάλιστα πρόσωπα προερχόμενα και από τις τάξεις της Wagner όπως για παράδειγμα ο Κωνσταντίν Πικάλοφ.

Εάν ισχύουν όμως όσα είδαν το φως της δημοσιότητας τις περασμένες ημέρες (μέσω CNN, New York Times κ.ά.), τότε συνέβη και κάτι άλλο: τουλάχιστον 30 υψηλόβαθμοι αξιωματικοί του τακτικού στρατού και των ρωσικών μυστικών υπηρεσιών, μεταξύ αυτών και ο πρώην διοικητής των ρωσικών ενόπλων δυνάμεων στην Ουκρανία στρατηγός Σεργκέι Σουροβίκιν, είχαν στενούς δεσμούς με τη Wagner και ενδεχομένως να γνώριζαν ότι επίκειτο ανταρσία από την πλευρά του Πριγκόζιν. Κατά «σύμπτωση», ο Πριγκόζιν είχε κηρύξει «πόλεμο» το τελευταίο διάστημα όχι μόνο στον Σοϊγκού αλλά και στον Βαλέρι Γκερασίμοφ ο οποίος όμως είχε πάρει ήδη από τον περασμένο Ιανουάριο τη θέση του Σουροβίκιν στη διοίκηση των ρωσικών δυνάμεων που μάχονται στην Ουκρανία. «Παρά το προσωνύμιο “Αρμαγεδδών”, τη φήμη του αδίστακτου και τις νίκες που είχε σημειώσει υπέρ των δυνάμεων του Μπασάρ αλ Άσαντ στη Συρία, ο Σουροβίκιν δεν κατάφερε τελικώς να “επιβιώσει” στο μέτωπο της Ουκρανίας [...] Τη

διοίκηση των ρωσικών ενόπλων δυνάμεων που μάχονται στην Ουκρανία αναλαμβάνει πλέον ο [...] αρχηγός του ρωσικού Γενικού Επιτελείου στρατηγός Βαλέρι Γκερασίμοφ [...] τον οποίο Γκερασίμοφ πολλοί προσεγγίζουν παράλληλα και ως “άνθρωπο του Κρεμλίνου”», γράφει χαρακτηριστικά στην «Κ» τον περασμένο Ιανουάριο.

«Η ανταρσία του Πριγκόζιν δεν έγινε για να πάρει εκείνος την εξουσία... Ήταν μια απέλπιδα προσπάθεια εκ μέρους του να διασώσει την επιχείρησή του (σ.σ. την ομάδα Wagner)», σημειώνει η Τατιάνα Στανοβάγια (R.Politik, Carnegie Russia Eurasia Center, CCI France Russie), απαντώντας σε σχετική ερώτηση του Politico.

Από την Ουκρανία στην Αφρική

Αναλυτές όπως ο Ρομπ Λι (Foreign Policy Research Institute) εκτιμούν, πάντως, ότι θα είναι πολύ δύσκολο για τη Wagner να ενσωματωθεί στις τακτικές ρωσικές ένοπλες δυνάμεις.

Το έτερο μεγάλο ερώτημα έχει να κάνει με το μέλλον τη Wagner στην Αφρική, όπου η ρωσική μισθοφορική ομάδα είχε κάνει «χρυσές δουλειές» τα περασμένα χρόνια.

«Ο Βάγκνερ έχει περίπου 5.000 στρατιώτες σταθμευμένους σε ολόκληρη την Αφρική», γράφει η Νιγηριανή δημοσιογράφος Νος Γκμπανταμόσι στο Africa Brief newsletter του περιοδικού Foreign Policy, υπογραμμίζοντας ότι μισθοφόροι της Wagner εκτελούν επί του παρόντος αποστολές σε Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, Λιβύη, Μάλι και Σουδάν.

Μιλώντας στο ρωσικό δίκτυο RT μετά την ανταρσία του Πριγκόζιν και των ανδρών του, ο Ρώσος υπουργός Εξωτερικών Σεργκέι Λαβρόφ υποστήριξε ότι η «καλή δουλειά» που κάνουν οι μισθοφόροι της Wagner στην Αφρική θα συνεχιστεί σε περιοχές όπως είναι η Κεντροαφρικανική Δημοκρατία και το Μάλι, και ότι «οι σχέσεις της Μόσχας με τους Αφρικανούς φίλους της δεν πρόκειται να επηρεαστούν αρνητικά».

Σε κάθε περίπτωση, θα έχει ενδιαφέρον να φανεί ποιες θα είναι οι επόμενες κινήσεις όχι μόνο των απλών ανώνυμων μισθοφόρων αλλά και της ηγεσίας τους.

Το μόνο σίγουρο πια, είναι ότι η Wagner είχε πάψει προ πολλού να είναι μια «απλή» μισθοφορική ομάδα... εάν ήταν ποτέ...